

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਜੇ.ਐਸ.ਬੇਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੇ.ਜੇ.

ਟੇਕ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਜ਼ੋਨਲ ਦਫ਼ਤਰ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1959 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 198-ਡੀ.

ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਐਕਟ (1956 ਦਾ XXXI) - ਐੱਸ. 11 ਅਤੇ 49-ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ-ਕੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ-ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ (ਸਟਾਫ) ਨਿਯਮ, 1956-ਕੀ ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ- ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 42- ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ-ਕੀ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ 49(1) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 11(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦਾ (2) (ਬੀ) ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਗਮ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਯੋਜਿਤ, ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ. (ਸਟਾਫ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1956 ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 43 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਉਪਾਅ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਲਾਭ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ 'ਐਲ' ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਜੇ ਵੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਫਸਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, 1 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਨੁਬੰਧ 'I' ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰ ਹੈ।

ਮਨਮੋਹਨ ਨਾਥ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਭਾਗਵਤ ਦਿਆਲ, ਯੋਗੇਸ਼ਵਰ ਦਿਆਲ ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸੱਚਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.-15 ਨਵੰਬਰ, 1954 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਟੇਕ ਚੰਦ ਨੂੰ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 12 ਮਈ, 1955 ਨੂੰ, ਉਹ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1955 ਤੋਂ, 400 ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਬੇਸਿਕ ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਜਮਾ 365 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਭੱਤੇ ਵਜੋਂ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਪੱਕਾ ਹੋ ਗਿਆ। 15 ਜੂਨ 1956 ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ 400 ਰੁਪਏ ਮੁਢਲੀ ਤਨਖਾਹ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਰੁ. 265 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਭੱਤੇ ਵਜੋਂ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1956 ਤੋਂ ਮਿੱਥਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਈ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਾਮ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪੈਨੀਜ਼ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1956 ਦੇ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, 19 ਜਨਵਰੀ, 1956 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ 1956 ਦੇ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 31 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੇ 1 ਸਤੰਬਰ 1956 ਤੋਂ ਪੂਰੇ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ੋਨਲ ਉੱਤੇ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। 6 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਦਿੱਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦਫ਼ਤਰ, ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਦੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਕਨਾਟ ਸਰਕਸ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ। 2 ਦਸੰਬਰ 1957 ਨੂੰ ਲਾਈਫ਼ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਦੋ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ (1) ਮੌਜੂਦਾ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਜਾਂ ਫਿਟਿੰਗ ਤਨਖਾਹਦਾਰ ਫੀਲਡ ਵਰਕਰ; (ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ), (ਅਨੁਲੱਗ 'ਈ') ਅਤੇ (2) ਤਨਖਾਹਦਾਰ ਫੀਲਡ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ (ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ) (ਅਨੁਲੱਗ 'F')। 30 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰਾਂ (ਰਿਮਯੂਨਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ) ਆਰਡਰ, 1957 (ਅਨੁਲੱਗ 'ਜੀ') ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। 10 ਜਨਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ, ਬ੍ਰਾਂਚ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਆਰਡਰ (ਅਨੇਕਚਰ 'ਜੀ') ਦੇ ਪੈਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਲ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣੇ ਸਨ। 2 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰ (ਅੰਕਸਰ 'ਈ' ਅਤੇ 'ਐਫ') ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 29 ਅਪ੍ਰੈਲ 1958 ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਮੈਨੇਜਰ, ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਈ' ਦੇ ਪੈਰਾ 4(f) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਐਡਹਾਕ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੁਪਏ 310 ਮੁਢਲੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਰੁ. 275 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਵਜੋਂ (ਅਨੇਕਚਰ 'I') ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 22 ਮਈ, 1958 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਕਸ-ਬ੍ਰਾਂਚ ਸਕੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਈ' ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 5 ਨਵੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਉਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 27 ਨਵੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ, ਜ਼ੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1, ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਪੈਰਾ 4(h) ਅਨੁਬੰਧ 'E' ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ੋਨਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ੋਨਲ ਕਮੇਟੀ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ 1 ਦਸੰਬਰ, 1958 (ਅਨੁਬੰਧ 'ਐਲ') ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੱਤਰ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'L' ਮਿਤੀ 27 ਨਵੰਬਰ, 1958, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਬੇਅਸਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਤ ਦਿਨ, ਅਰਥਾਤ, 1 ਸਤੰਬਰ, 1956, ਜਾਂ ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਨੁਸੂਚੀ 'I' ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰ ਹੈ”।

ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜ਼ੋਨਲ ਗਰੇਵਰ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ, ਜਿਸ ਨੇ 19 ਅਕਤੂਬਰ, 1959 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨੁਕਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਤਾ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਸੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਉਹੀ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ, ਅਰਥਾਤ 1 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਈ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ: -

(1) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(2) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ;

(3) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਗੈਰਵਾਜਬ ਦੇਰੀ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਹੈ;

(4) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ; ਅਤੇ

(5) ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਇਸਲਈ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਪਹਿਲੇ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49(2) (ਬੀ) ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਸਨ। ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਪਈਆਂ ਸਨ, ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 43 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੇਰੁਜ਼ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਉਸ ਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਜੋ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਪੂਰਾ-ਸਮੇਂ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਗਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੰਬਿਤ ਵਰਗੀਕਰਨ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਤੇ 49 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

"S. 11. (1) ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਜਿਸਦਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਅਤੇ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਗਮ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰ ਉਸੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਣਗੇ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੁਆਰਾ, ਉਸੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲੇਗਾ। ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਹੀ ਰੱਖੇਗਾ ਜੇ ਇਹ ਐਕਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨੈਕਰੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ, ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

* * *
* * *

(2) ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੇ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹਨ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪਾਲਿਸੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਲਈ ਲਾਗੂ ਸੇਵਾ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947, ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੰਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲੇ (ਭਾਵੇਂ ਕਟੌਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ)। ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ, ਫਿੱਟ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਉਸਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸਦੀ ਨੈਕਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

S. 49. (1) ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਉਚਿਤ ਹੈ।

"(2) ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ-

* * *
* * *

(ਬੀ) ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ;

(bb) ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਣੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ;

* * *
* * *

ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ, ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਇਹਨਾਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ,

(1) ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ; ਅਤੇ

(2) ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਣੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਦੇ ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ-ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ (ਏ) ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੇ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਅਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ (ਬ) ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪਾਲਿਸੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੇਵਾ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਸਟਾਫ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1956" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 49 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 1957 ਦੇ ਐਕਟ 17 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲਾਫੈਸਲੇ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਨਿਯਮ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਨਵੇਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਜੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ। ਕਰਮਚਾਰੀ, ਭਾਵ, ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਉਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਰ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਗਮ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ, ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 49(2)(ਬੀ) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਪੁਰਾਣੇ ਜਾਂ ਨਵੇਂ, ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨਾ, ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਸੀ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, 1957 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 17 ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਧਾਰਾ (bb) ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਬਦਲੇ ਗਏ, ਭਾਵ, ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 2 ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 14(1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

"ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 2. ਉਹ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੇ ਫੀਲਡ ਸਟਾਫ ਸਮੇਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹਰ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 14. (1) ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ 'ਸੇਵਾ' ਨੂੰ ਕੰਮਕਾਜੀ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਮਾਂ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਉਹ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਅਗਲੇ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਵਿਆਖਿਆ.-ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ, ਉਸਦੀ 'ਸੇਵਾ' ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਉਸਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ।

* * *
* * *

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 42 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ 'ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਭੇਦ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਸਨ। ਮੇਰੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਸੇਠੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹਾਂ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਜੋ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 43 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧਤਾ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਰੱਖ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 49(1) ਅਤੇ (2)(ਬੀ) ਐਕਟ ਦੇ, ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 11(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਖੁਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਟਾਫ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 1.1 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਗਟ-ਆਰਡਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਆਰਡਰ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੇਰੀਆਂ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇ। ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਜੇ.ਐਸ. ਬੇਦੀ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

(1) A.I.R. 1961 All. 606.

ਸੀਮਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।